

International Publishers Association
Open Freedom to Publish Meeting: The impact of war on the freedom to publish -
Ukraine
Tuesday 7 February

Presentation
Yuliia Orlova
Vivat Publishing (Kharkiv)

Доброго дня.

Щиро дякую за запрошення, для мене це можливість розповісти як і у яких умовах живуть та тримаються українські видавці.

На жаль досвід у нас такий, що я не хочу, щоб ви ним скористалися, але я б хотіла, щоб ви почули все з перших вуст.

1. Наше видавництво Віват розташоване на Сході України, в Харкові, до кордону з Росією 40 км. Станом на сьогодні - це одне з найбільш обстрілюваних міст. Зрозуміло, що при постійній фізичній загрозі життю- більшість людей з видавництва, близько 80 відсотків, вимушені були виїхати з Харкова і зараз розкидані по всій Україні і за кордоном.

Ми працюємо дистанційно вже понад 11 місяців, дуже важко в таких умовах утримувати більше ніж 100 людей. Частину товару, понад 20 вантажівок, ми вимушені були вивезти з Харкова, щоб зберегти книжки. Розірвані практично всі бізнес- ланцюжки, але ми все одно працюємо. Це перший виклик.

2. Ми тут всі з видавничого бізнесу і знаємо, що для створення книжок потрібна любов і креатив. Але зараз здебільшого ми відчуваємо невизначеність в майбутньому, страх за своїх дітей та близьких, сум кожного дня за загинутими нашими захисниками. Це дійсно впливає на психологічний стан працівників. І це ми ще якось прилаштовуємось до постійних відключень світла, а зі світлом- і звязку. Важко і писати і видавати, коли летять бомби і ракети і постійно існує загроза фізичного знищення.

3. Як ви всі знаєте, зараз частина українських територій окупована, таким чином ми втратили там і читачів. Декілька тижнів тому виявилось, що дуже багато книжок нашого видавництва Віват визначено на окупованих територіях, як екстремістська література. Здебільшого - це історичні книжки і це пряма загроза взагалі свободі публікації, це - обмеження інформації. Вилучення книжок- це інструмент інформаційної війни. На жаль, Віват вже не вперше бореться за свободу слова: два роки тому була спроба Медведчука заборонити друк та розповсюдження книги «Справа Василя Стуса». Але нам в суді вдалося відстояти право на її публікацію і свободу слова в Україні.

4. Всупереч усім викликам та обставинам , ми випустили 360 тайтлів сукупним накладом понад 2 млн примірників. Продали 40 тайтлів у 15 країн, придбали 95 тайтлів і зараз будуємо великі плани на майбутнє. Наші підсумки року показали, що українці прагнуть читати. Читання є психологічним порятунком від жахів війни.

На завершення свого виступу хотіла подякувати за можливість привернути вашу увагу до українських видавництв і українських книг. Розповісти, що нам складно, але ми боремось і поборемо, та будемо вдячні вам за підтримку:

1. Хотілося б щоб голос українських авторів все гучніше звучав у світі. Повірте, ви відкриєте для себе професійних авторів та ілюстраторів, будете вражені рівнем текстів.

2. Друге питання- заповнення українського ринку актуальними перекладними тайтлами. Зараз в Україні найбільше перекладають з англійської. Ми би хотіли познайомити українського читача з авторами зі всього світу. Для цього нам потрібна грантова підтримка перекладів.

3. Від початку повномасштабного вторгнення тікаючи від війни, з України виїхало біля 15 мільйонів українців. Всі ми зараз зіштовхнулися з проблемою задоволення попиту українців, що опинилися за кордоном, на українську. Віват вже відкрив своє представництво в Польщі і шукає партнерів для спіробітництва. Це можуть бути книжкові мережі, бібліотеки, державні та приватні ініціативи.

Тільки так, поєднуючи зусилля видавців, ми зєднаємо світ у боротьбі з безперечним злом.

У перемозі України - перемога всього світу!

Слава Україні!